

عنوان مقاله:

بررسی همبند رویدادهای حدی گرم ایران در ارتباط با تغییر اقلیم بر پایه الگوهای فرارفت دما

محل انتشار:

فصلنامه پژوهشهای تغییرات آب و هوایی، دوره 2، شماره 6 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسنده:

اشرف اسدی - استادیار گروه جغرافیا، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

هدف این پژوهش، بررسی الگوهای فرارفت دمای لایه های سطحی در روزهای همراه با رخداد گرماهای فرین ایران می باشد. برای انجام این کار، از پایگاه داده اسفزاری که بر پایه داده های میانگین دمای روزانه ۶۶۳ ایستگاه همدید و اقلیمی کشور از ۱/۱/۱۳۴۰ تا ۱۱/۱۰/۱۳۸۳ تهیه شده است، استفاده شد. داده های دما، مولفه باد نصف النهاری و مولفه باد مداری، ارتفاع ژئوپتانسیل و فشار تراز دریا نیز در همین بازه زمانی در تلاقی های ۵/۲ درجه از مجموعه داده های بازسازی شده پایگاه NCEP/NCAR فراهم گردید. ابتدا با استفاده از نمایه انحراف بهنجار شده دما (NTD) روزهای همراه با گرمای فرین مشخص شد. سپس براساس بزرگی و گستره رویدادها، داده ها مرتب و ۲۶۴ روز اول که نمایه انحراف بهنجار شده دما بیش از ۲ درجه سانتی گراد بود (۰)، به عنوان نمونه گرمترین و فراگیرترین روزها انتخاب و مورد بررسی قرار گرفت. الگوهای فرارفت در ۳ تراز ۱۰۰۰، ۹۲۵ و ۸۵۰ هکتوپاسکال نیز به همراه نقشه های انحراف بهنجار شده دمای ایران طی دوره مورد بررسی محاسبه و ترسیم شد. بررسی الگوی نقشه ای فرارفت در هر ۳ تراز گویای فرارفت گرم جنوبی و غربی به سوی ایران بود. پس از بررسی های صورت گرفته بر روی ارتفاع ژئوپتانسیل تراز ۵۰۰ هکتوپاسکال، مقادیر فشار تراز دریا، نقشه های فرارفت دما و نقشه های ناهنجاری دمایی ایران در روزهای گرم فرین مشخص شد که قرارگیری کشور در زیر نیمه شرقی ناوه وهمینطور در زیر محور تاوه بالایی، گسترش یر فشار در سطح زمین ایران واستقرار کم فشار بر سطح زمین کشورهای غربی و جنوبی منجر به برقراری جریانات جنوبی و غربی و رویداد این پدیده های فرین گرم بوده است.

کلمات کلیدی:

الگوهای نقشه ای، ایران، فرارفت دما، گرمای فرین، نمایه ی انحراف بهنجار شده دما

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1315086>

